

A gyopárosi parkerdő

Az "Alföld gyöngyének" zöld szalagja

Készítette: Horcsák Sára, Koszó Inez, Rózsa Anna
Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium és Kollégium

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés

<https://www.google.com/maps/@46.7035557,20.7342006,8.92z>

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés
- Vízfárás

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés
- Vízjárás
- Talaj, kialakulása

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés
- Vízfűrés
- Talaj, kialakulása
- Növénytakaró

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés
- Vízfűrés
- Talaj, kialakulása
- Növénytakaró
- Népességének története

Magyarország (1782–1785) - Első Katonai Felmérés

<https://maps.arcanum.com/hu/map/firstsurvey-hungary/?layers=147&bbox=2289095.55811082%2C5867004.332741537%2C2313230.549791864%2C5875546.170652405>

Gyopárosfürdő és környezetének kialakulása, története

- Elhelyezkedés
- Vízjárás
- Talaj, kialakulása
- Növénytakaró
- Népeségének története
- Fürdő létesítésének folyamata

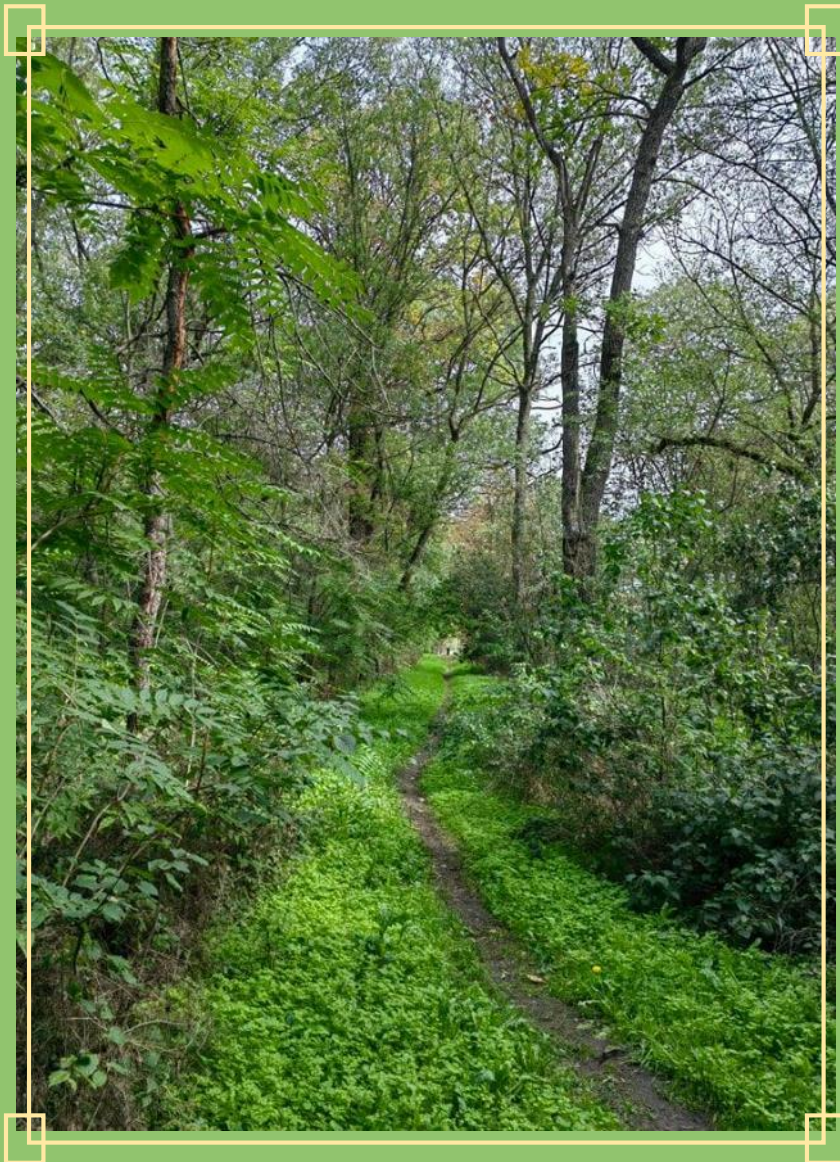

Az általunk bejárt és vizsgált parkerdő

<https://www.google.com/maps/@46.5666684,20.6160493,1843m/data=!3m1!1e3>

Gyopárosi

-erdő

Az erdő növényvilága

Mohák

- háztetőmoha, ciprusmoha, szőrmoha

Harasztok

- erdei pajzsika

Nyitvatermők

- tiszafa, erdei fenyő, mocsárciprus,
feketefenyő, kínai mamutfenyő, közönséges lucfenyő

Zárwatermő kétszikű fásszárúak

nyírfa,

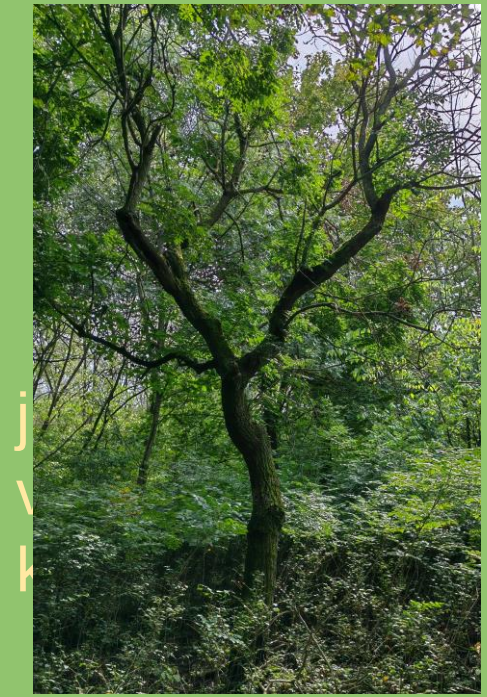
nagya

e,

-

platán,
tölgy,

-

-

-

-

béres

rgona

orfa,

mogyoró

- madár
- egybil
- galag
- sajme
- zselni
- babér
- csíkos
- puszp

hályva,
ranyeső
óbogyó,
yugati tu
ökény,
óskabori
serszöm

eszony
akác,
gyaloga
lepényfa
bálványt
ecetfa,
mezei ju

chárs,
s kőris,
s kőris,
őfa,
a,
rte,
na,

Zárwatermő kétszikű lágyszárúak

- sárkereplucerna,

- bürök gémor,

- ökörfarkkóró,

- gilisztaűző

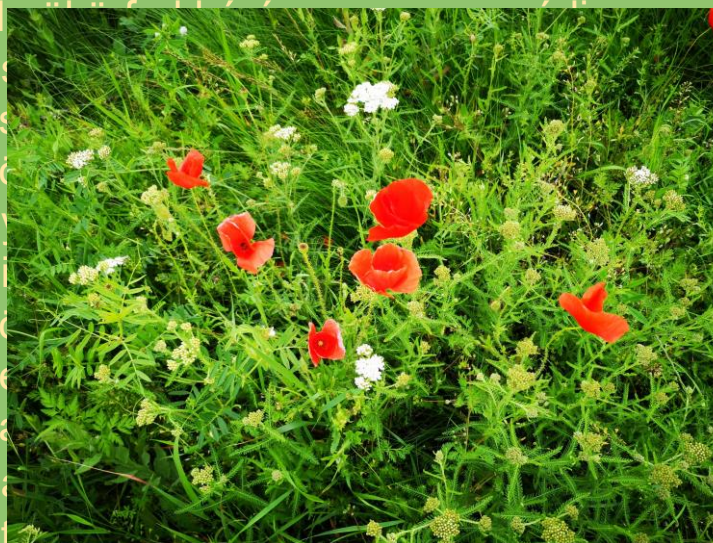
- nagy barszakal,

- nagy csalán,

- felemás zsázsa

- felemás zsázsa

- felemás zsázsa

Zárwatermő egyszikűek

- széleslevelű salamonpecsét,
- szúrós csodabogyó,
- hóvirág,
- gyöngyvirág,
- fürtös gyöngyike,
- ernyős madártej,
- ligeti csillagvirág,
- mezei perjeszittyó,
- fehér perjeszittyó,
- rókasás,
- keskenylevelű sás,
- parti sás,
- fakó muhar,
- zöld muhar,
- csomós ebír,
- fakó muhar,
- zöld muhar,
- csomós ebír,
- csillagpázsit,
- fehér tippán,
- siskanád tippán,
- réti ecsetpázsit,
- angolperje,
- egérárpa,
- árva rozsnok,
- puha rozsnok,
- kontyvirág

Gombák

- gyapjas tintagomba,
- aranytinóru,
- galambgomba,
- labirintustapló,
- lepketaplónagy őzlábgomba,
- sárga kénvirággomba,
- gyűrűs tuskógomba,
- szemérmetlen szömörcsög,
- korallgomba,
- keserűgomba fajok,
- rizike fajok,
- pereszke fajok,
- tarlógomba

Az erdő állatvilága

Gyűrűsférgék

- földigiliszt, erdei giliszta

Puhatestűek

- éticsiga, zebracsiga, pannoncsiga, hólyagcsiga, nagy meztelencsiga, kórócsiga, ligeti csiga, sima csiga, fényes csiga

Ízeltlábúak

Bogarak:

Rákok, pókok:

- ászkarákok,
- koronás keresztespók
- karolópókok,
- dajkapókok,
- zugpókok,
- farkaspókok,
- darázspók,

- francia
- német
- lódaráz

- szalagos
- bundásb
- májusi cs

viráppoloskák.

me
csi
ara
ória
imá
zöl

oda
s c
gag
ész
accu
trószúnyog,
s szúnyog,
os szúnyog,
önséges lószúnyog,
karcsúszitakötő,
lagos karcsúszitakötő,

Ízeltlábúak

Bogarak folytatás:

- szép légivadász,
- kék légivadász,
- erdei rabló szitakötő,
- óriás szitakötő,
- alföldi szitakötő,
- sebes aca,
- méregzöld kabóca,
- kétfoltos kabóca,
- lisztecske,
- levéltetvek,
- nagy szarvasbogár,
- kis szarvasbogár,
- erdei ganéjtúró,
- orrszarvúbogár,
- holdszarvú bogár,
- közönséges fülbemászó,
- káposztalepke,
- repcelepke,
- nappali pávaszem,
- gyöngyházlepke,
- boglárkalepkék,
- sárgagyűrűs álcsüngőlepke,
- molylepkék,
- bagolylepkék,
- kutyatejszender,
- kacsafarkú szender,
- halálfejes lepke,
- púpos szövőlepkék,
- ióta lepke,
- fecskefarkú lepke,
- kardos lepke,
- ökörszem lepke,
- kis és nagy színjátszó lepke,
- bogáncslepke,
- rókalepke,
- atalantalepke,
- házi légy,
- kockás húslégy,
- kék/zöld döglégy,
- herelégy,
- pösörlegyek,
- esőt hozó pőcsik,
- bögölylegyek

Hüllők

- erdei varangy, barna varangy, zöld varangy, zöld levelibéka, sárgahasú unka

- fürge gyík, vízi sikló, mocsári teknős

Kétéltűek

Madarak

- dankasirály
- tőkés réce

- rcsa,
- rregő nádiposzáto
- os
- ma
- rke
- yke
- csó
- torpeg

Ismertető tábla

Tábla méret: 100x150 cm

Szerkezet méret: a mellékelt megadott műszaki rajznak megfelelően

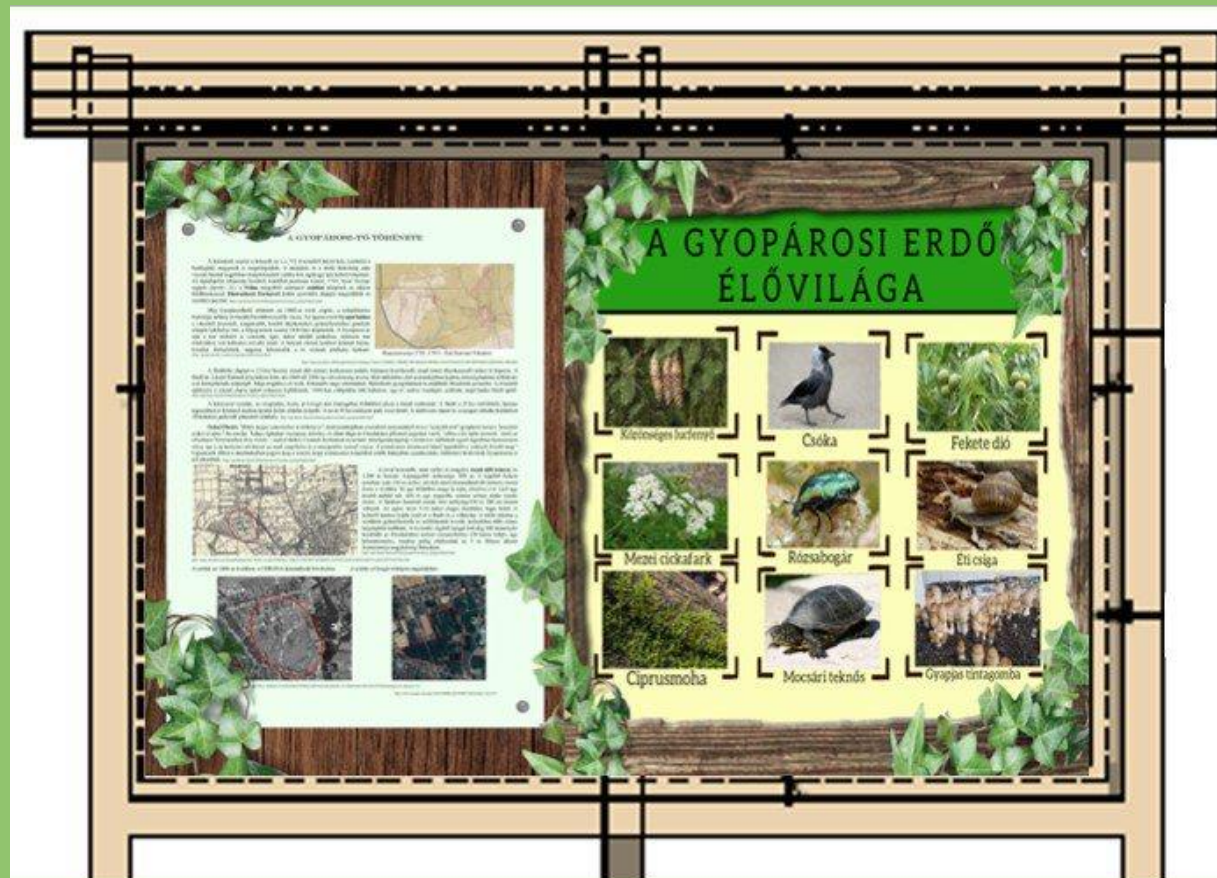
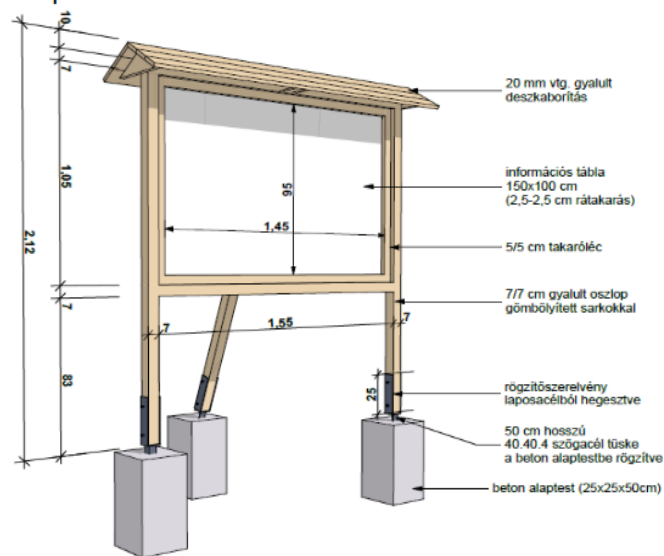
Anyaga: keményfa gerenda gyalulva, lehetőleg akác

Szerkezet: Két lábon álló tábla, hátsó támasztással.

Minimum 7 cm-es gömbölyített gyalult gerendákból, lazúrozva, esővédő tetővel, festett OSB vagy faléc hátlappal.

Tábla betét: 3 mm dibond táblabetét, kültéri védelemmel ellátott, a tábla hátuljára visszahajtott UV álló nyomattal kasírozva. 5 cm-es görbe vágott takaróléccel szerelve.

Műszaki paraméterek:

<https://www.hnp.hu/uploads/files/igazgatosag/K%C3%B6zbiztos%C3%A9s%20tervez%C3%A9si%20szolg%C3%A1ltat%C3%A1sok.pdf>

Ismertető tábla

A GYOPÁROSI-TÓ TÖRÉNETE

A kutatások szerint a kiterjedt az i. e. VI. évezredből lakott hely, területén a honfoglaló magyarok is megtelepedtek. A tatárjárás és a székelybűzpárti stán viszont hazánk legkorábbi településének volt, egyhogy így kellett lehessen. Az igazolástól idősebb korabeli írásokról pontosan ismert, 1744. *Scet Gortygy napján (április 24.) a Tolna megyei szászok és székelyek az akkori főbíróval, Harsurck Ferencel közt szerződés alapján megállapítást kötöttek a szászok és székelyek közötti kapcsolatokról.*

Míg Gyopárosföldön tényleg az 1860-as évek végére, a településről hitehitegy néhány évtizeddel korábban nyíltak vissza. Az úgynevezett **Gyopárosi kápolna** a várméltó kiszáradt, szegényebb, kisebb házakat, gyümölcsösöket gondosan elrejtve lakóhelye lett, a feljegyzések szerint 1846-ban alapították. A Gyopáros-tó már a kor emberét is vonzotta, igaz, akkor inkább praktikus, mintsem ma érdeklődést vált kellesse nyújtania mint. A helyiek inkább kendőt ártattak benne, lovakat fürösztöttek, mégsem filisztráltak a tó vizének jótköny hatását.

Magyarország (1782-1785) - Előli Katonai Felmérés

A fiadélet alapjait a 2,5 km hosszú, észak-déli irányú, keskenyen induló, közepesen kiszélesedő, majd szűk elkarcsosodó szikes tó képezte. A fiadélt a László Eleknek köszönhető léte, aki 1869-ől 1896-ig volt a község orvosa. Ma működése által eredményezte bejárta a község területét, feltárta a tó környékének szépségét. Meggyőztelte a tó vizét, frissmérté megőrzését, feltárta a gyógyhatását és népfelvilágosító jellegűt. A tó körüli építkezések a szarvadi erdőt indultán fejlődésnek. 1910-ben cöllepkőre álló kaboncra, egy év múlva vendéglő, szálloda, majd kádas fiadélt épít.

A környezeti csomaj, az oxigénhiány, tisztaság, jó levegő már önmagában feloldást jelent a fiatal emberek számára. A fiatalok a 25 ha vízfelületű, hirtelen megszűnő közlekedési csomaj mellett élhetnek. A tavat 85 ha rendezett park veszi körül. A nádvertes tópart és a nyugati oldali kialakítás 30 hektáros parkosított részhelyet szolgáltatók. <http://www.budapesti.korlatoltfelelossegu.hu/parkok.html>

Irányi Dániel: „Néha megkérdezik az újságírók, állami munkánk az a tavaszi, moszkvai járat az a „szép hely” a gyönyörű táj a „józan szívek tája” – az semjait. Talán, aghafarzi városnál, néhánynál állami járat az Országházban jéggyártó volt, „több” az a gyönyörű táj, az Országház Törvényházban Kán István – melyet Bányai Csabánál Országház nevűnk. Megfigyelésem és a terület az Államok egyúttal gyönyörű hasznosított része, így a természetnek néhánynál az ott szőlőgőzei és a megállója szorult szék. A természetnek néhánynál legkedveltebb a szőlők dőlnek meg. Úgynevezik ebben a természetben jegyzik meg a szőlők, hogy természetben települési ottok helyenban a parkoknál, feltűnik a szőlőknek Gyopároson ott sikerültük.

For more information on the book, visit www.pearson.com

A jóval hosszabb, mint szűles tompelyű **észak-déli irányú**, 200 m hosszú, Legnyugabbi szélvonal: 200 m. A legnyúbb helyén 200 m 130 m széles, sőt déli (északi) harmadmal 60 méter széles egy vízterület. Itt egy födélbélis nyagt a víz, elcsúszva a to vüzt egy méter mélyedél téli, déli és egy nagyobb, szintén erősen nádas északnyugati. A földfelszín használt szűs mélyvüztől 150 m 200 m közötti. Az egész tavas 5-10 méter magas domboncok fölé kőti. A tavak határai legyón terület és a föld és a vízfelület. A többi oldalán körkörös gyümölcsösök és szőlőterületek övezik, melyekben több csúszkát találhatók. A to északi végén nyugat felé 100 méterre eljut az Örkénybátori terület Gyopárosfalva 120 házas telep, egy méternyire, északra pedig északon az 5. és félvezér lakosok, a tanyák nagyok és földcsigák.

100

10

GYOPÁROS FÖLDRAJZI FEKVÉSE, KLIMATOLÓGIÁJA ÉS ÉLŐVILÁGA

Az első 6. századig is a vízhozaráról lehetett főképp. Az árlevegő és csapadék mennyisége 533 mm, az átlaga. A párátelítettség mértéke, egy méter a víz mennyiségétől függ. Gyógyászati ártalók elterjedése a tóparti kúria borsoskúria területén. Jellemzőleg a nagy víz és szél, csapadék és napfény borsoskúria területén. Eghatár adható kúria, hogy a nagyfokú víz szára, az a levegő páratartalmát kúria és a csapadék mennyisége az ország árlevegő viszonyaitól függ. Az a terület ingázhat kúria, mely rendkívül alkalmas vízszegény városi gyermek felnevelésére, edzőterem, vízmozgatók kialakítására, idősebb, idősebb városi munkások foglalkoztatásának felnevelésére. Jól fel lehet használni ezt a kúria területének borsoskúria gyógyítására is, mint azt a szomszédos Káposztás borsoskúria borsoskúria.

NÖVÉNYZETE

Meggyék eredeti növénytakasáiból ma már igen kevés maradt meg, főleg a folyók árterei, a mély fekvésű mocsarak szíkein mentén. Tünnik nagy része szántóterület és csak egy-két szálada él tovább. A földművelés teljesen kicseréli az erdő növényzetét, míg az ártereken a legelővel is kizárólag csak részben befolyásolja. Az erdő növénytakaró teljesen hiányzik, szántók a homokoslatások és keskeny sávszerűek egyaránt elfoglalják, így a taj eredeti növényei csupán gyönyörűvényekben lehetők fel.

[illegible]

Az eredeti növénytakaró a Crissom flórájában tartozott, nyomait az árképek és mezsgyésedések fedezték le. Az itt ősi erdőmaradványok: a **nyír**, a **nyest** és a **tatarjafaragó tűlevelű** gyakorlatilag teljesen eltűntek lövénykínálból, helyüket telepítet mezei-évi előlások, kisebb nagyobb terítők, kiválasztó szántók és kultúr- illetve parkerdők vették át. Ma már merőben megváltozott rendszerek, erőltető népe ki magát a laka szerkezeti telepítés, mely lehetővé teszi a gazdaság egészét és gyepszint kihasználását.

A nyilvánvaló egyszerűbb felépítésű képviselői gondolatot szerepelnek ezen az állományban. Ezeket az állományt az állományok a tényleg.

fajtakban se egyedülben nincs hiány, hőmérséklet és csapadék esetén. Az ilyesim átlátszó tisztogatók, fűlőkék, tüköregók, fűsírka kővirágssombával, szórómetén szórók és pereszkefajok képviseletével találkoztunk.

ΔΙΔΑΤΕΛΕΑ

Bécs megye valamikor vadállományban igen gazdag volt, de a kultúrátja való átalakítás egyen jirt a vadállomány

Mezőgazdasági szempontból hasznosak a rovarpusztító vagy a gyommaggó madarak, pl.: erdei fülesbagoly, egerésző lévy, sűrűs és kék vércse, vetési varjú, csúka, mezei és bükki pacsirta.

A szarka, a vetési varjú, a hamsas ölyv, a seregély, a balkáni és kacsapérle jelölőitől annyira nem különbözik, de a faj sokféleséghez ők is hozzájárulnak.

Az erdő mellett tavon nagy számban láthatunk tölcs réceket, százegekőket, mindennapos vendégek a sirályok. Mellettek a búbos vicsók, a szárcsa, a vicsósú, a nádigró, a cserregő nádiposzáta, a jégmadár, a bakcsi és a törpegém is a

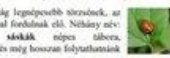
Az emlősök képviselői közül sündisznóval, vakondokkal, mezei cickánytal, menyéttel és mezei nyúlal könnyen találkozhatunk a szomszédos naposodókban.

Az embereknek néha nagy károkat okozó bűrcsöngők, pocokok, mezei egerek, ürögök és vándorpatkányok a velük türelmesen ragadozó madarak fontos zsákmányállatai.

A kénhírk és a hálók számára kedvező a vízpart közelsége, a homokos talaj kiváló helyet biztosít lágy lejtő felépítés számára. Ide vonzzák a velük táplálkozó ragadozókat, melyek a nádban jó búvóhelyet is találnak. A kénhírk körül a varangyok népes táborukat leggyakrabban fogyasztó a golyók, több fészeken is költének a kőrények. Nyári naplementén zene kíséri a fákot, bokrokat vagy a nádban megbúvó **levegő híkál**.

Hullókökél is könnyen találkozhatsz, a **férge** és a **vízilili gyökere** is kedvelik a túlkörmös élőhelyeket, mivel a bomlóanyagok kiváló helyet biztosít a bűzű bűzű tojások számára. A szerencsés kirándulók vízilili kökél is láthatnak a part menti nádas árnyékában tölteni és inni.

[illegible]

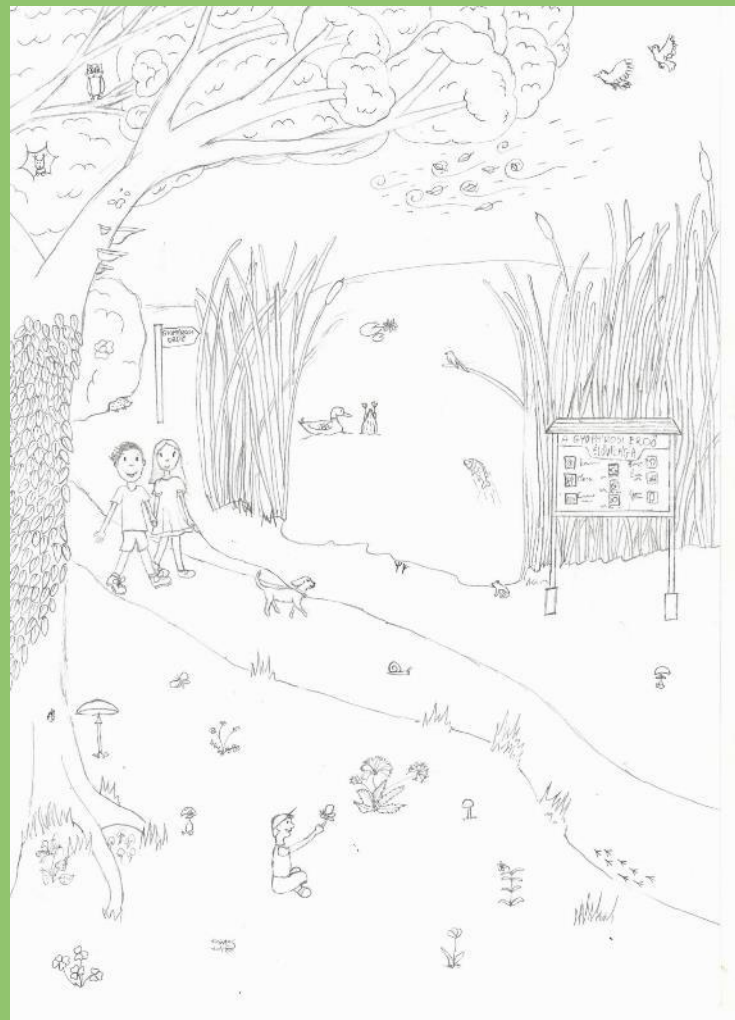
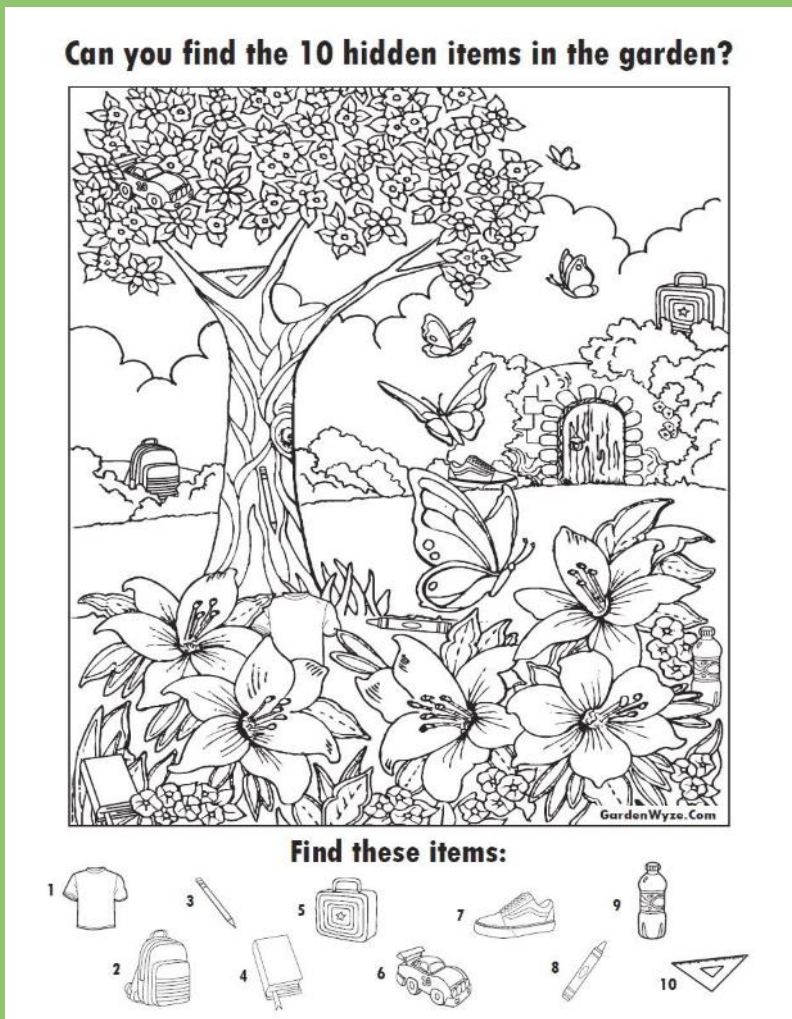
székfűszeknek a káposztánál itt is óriási fajszámmal rendelkezünk keresztespók, hirtettyes katicabogár, hangyaláncféreg, imitkőzű sáska, zöld bombázóka, darázsfaiga és a fészorlat.

A puhatestűek közül az (41)... a pannon, a zebra- és a hüllőegésig együtt nagy számban fordulnak elő, hiszen táplálékot nyújtna az itt élő madaraknak, kis és nagyobb testű ragadozóknak.

A fűszek rejtejt életmódja miatt nem sokkal találkoznak fényes nappal, de a közpénz látni mértékét (fűszek látni minden) számlára ismerős.

Tervezett színező a gyerekek számára

Köszönjük a
figyelmet!

Felhasznált irodalom, források:

- <https://www.google.com/maps/@46.7035557,20.7342006,8.92z>
- <https://maps.arcanum.com/hu/map/corona-hungary/?bbox=2290301.715278159%2C5870084.34857344%2C2302369.2111186814%2C5874355.267528874&map-list=1&layers=173>
- <https://maps.arcanum.com/hu/map/firstsurvey-hungary/?layers=147&bbox=2289095.55811082%2C5867004.332741537%2C2313230.549791864%2C5875546.170652405>
- <https://maps.arcanum.com/hu/map/hungary1941/?layers=osm%2C29&bbox=2286111.25453807%2C5869031.041700721%2C2310246.246219114%2C5877572.879611589>
- <https://www.google.com/maps/@46.5666684,20.6160493,1843m/data=!3m1!1e3>
- https://www.hnp.hu/uploads/files/igazgatosag/K%C3%B6zbizotts%C3%A1g/20180119/180119%20M%C5%B1szaki%20le%C3%ADr%C3%A1s_HNPI_Grafikai%20tervez%C3%A1si%20szolg%C3%A1ltat%C3%A1sok.pdf
- <https://gardenwyze.com/find-the-items-in-the-garden-coloring-page/>
- Békés megye ismertetése és úti könyve, Irányi Dezső; Hazafias Népfront Békés megyei Bizottsága, 1958.
- http://arpi.theater.hu/joweb/html/gyoparos/oroshaza_gyoparosfurdo.html
- <http://arpi.theater.hu/erika/anyag/alfgyongy.html>
- <https://gyoparosfurdo-oroshaza.hu/gyoparosfurdo/tortenelem>
- Növényismeret, Simon Tibor-Seregélyes Tibor; Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2001
- Állatismeret, Varga Zoltán; Tankönyvkiadó Budapest, 1990